

Dosarul nr. 2ra-1686/22
2-21050063-01-2ra-30112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ojoga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, O. Cojocar, M. Anton)

ÎNCHEIERE

25 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Anatolie Pușcaș,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Carolina Pușcaș
împotriva lui Anatolie Pușcaș cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea
copilului minor,
împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 01 aprilie 2021, prin intermediul poștei (f.d.10), Carolina Pușcaș a depus
cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Pușcaș, solicitând încasarea
pensiei pentru întreținerea copilului minor, xxxxx, în cuantum de 2000 de lei, până
la atingerea majoratului copilului.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la data de 26 ianuarie 2009 a fost
înregistrată căsătoria cu Anatolie Pușcaș, de către Primăria Talmaza, r-nul Ștefan
Vodă, fiind trecută în registrul actelor civile sub nr.04 la aceeași dată. La data de
xxxxx s-a născut fiica xxxxx.

Prin hotărârea din 29 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, căsătoria
încheiată cu pârâtul, a fost desfăcută, fiind determinat domiciliul copilului minor cu
ea.

Reclamanta a susținut că, doar ea se ocupă de educarea și creșterea copilului.
Un acord cu privire la plata pensiei pentru întreținerea copilului minor între ei nu a
fost încheiat, iar pârâtul nu participă la creșterea și dezvoltarea copilului comun,
inclusiv nu acordă sprijin moral sau material, ceea ce a determinat adresarea în
instanța de judecată.

De asemenea, a indicat că, pârâtul are un salariu neregulat și fluctuabil.
Conform informației Biroului National de Statistică, minimul de existență, constituie
în medie 1994,5 lei lunar, cu o diferențiere a acestui indicator în dependență de vârsta
copilului, de la 776,2 lei pentru un copil în vârstă de până la un an, până la 2261,5
lei pentru un copil în vârstă de 7-17 ani.

Prin hotărârea din 11 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-
a admis în parte cererea de chemare în judecată depusă de Carolina Pușcaș și s-a
încasat de la Anatolie Pușcaș în beneficiul Carolinei Pușcaș pensia pentru

întreținerea copilului minor, xxxxx, în mărime de 1700 de lei lunar, începând cu 01 aprilie 2021 și până la atingerea majoratului copilului minor sau schimbarea situației materiale a părților; în rest, cerințele au fost respinse ca fiind neîntemeiate; s-a încasat de la Anatolie Pușcaș în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 612 lei și a cheltuielilor suportate de instanța de judecată în legătură cu soluționarea cauzei în mărime de 6,95 de lei.

Prin decizia din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Anatolie Pușcaș și s-a menținut hotărârea din 11 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției, instanța de apel evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, a considerat că, concluzia instanței de fond este una corectă.

În contextul normelor legale enunțate, instanța de apel a învederat principiul interesului superior al copilului care reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea acestuia reprezintă o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

În context au fost citate prevederile art.3 alin.(1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova la 25 februarie 1993, art.58 alin.(1) Codul familiei.

În conformitate cu prevederile art.118 Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, după cum rezultă din materialele cauzei, la moment, părinții minorului locuiesc separat, iar la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, copilul minor xxxxx se afla la întreținerea și educația apelantei/reclamantei.

S-a mai constatat că, pârâtul Anatolie Pușcaș este angajat în cadrul întreprinderii „Loredantrans” SRL din 08 septembrie 2020 și deține funcția de conducător auto pe curse internaționale de mărfuri, cu salariu lunar brut stabilit în mărime de 4000 de lei (f.d.27), prin urmare, acesta dispune de venituri lunare regulate (salariu).

Totodată potrivit informației plasată de Biroul Național de Statistică al RM pe site-ul www.statistica.md, conform căreia minimul de existență pentru copiii în semestrul I al anului 2020 constituie în medie 776,2 lei lunar, pentru un copil în vârstă de la 1-6 ani și 2261,50 lei lunar pentru un copil în vârstă de la 7- 17 ani.

În context au fost citate prevederile art.2, art. 3 ale Legii cu privire la minimul de existență nr.152 din 05 iulie 2012.

Reieșind din circumstanțele speței în cauză și motivele invocate în cererea de chemare în judecată, prin care reclamanta Carolina Pușcaș a solicitat încasarea de la pârât în beneficiul reclamantei pensiei pentru întreținerea copilului minor xxxxx, născută la xxxxx, în sumă fixă de 2000 de lei, instanța de apel a considerat că, înscrisurile prezentate întru susținerea acțiunii nu probează situația financiară dificilă a reclamantei/apelantei sau că există circumstanțe ce ar indica la necesitatea adoptării unei soluții privind încasarea pensiei de întreținere în cuantumul indicat de reclamanta prin acțiune.

În această ordine de idei, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă soluția instanței de fond privind încasarea din contul tatălui Anatolie Pușcaș, din 11

octombrie 2021, a pensiei de întreținere pentru copilul minor xxxxx, născută la xxxxx, în sumă bănească fixă în mărime de 1700 de lei lunar până la atingerea majoratului acestora, în condițiile în care domiciliul copilului minor a fost stabilit cu mama, Carolina Pușcaș, iar potrivit reglementărilor legale ambii părinți sunt obligați la întreținerea copiilor lor minori.

Or, în această privință instanța de judecată are obligația de a asigura copiilor protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat în mod legal, și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

În acest context, instanța de apel a indicat că, nu pot fi reținute argumentele apelantului potrivit căruia instanța de fond eronat a stabilit pensia de întreținere într-o sumă bănească fixă și nu în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și alte venituri, or, materialul probator denotă despre faptul că apelantul are venituri neregulare, totodată ținând cont de faptul că minimumul de existență a unui copil stabilit de Biroul Național de Statistică nu prevede și cheltuielile necesare pentru dezvoltarea unui copil cum ar fi: procurarea cărților, frecventarea a numitelor secții sportive sau creație, etc., activități necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a copilului, deopotrivă păstrându-se pe cât este posibil nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Prin urmare, soluția primei instanțe cu privire la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă fixă de 1700 de lei este corectă și justificată, iar dacă pensia de întreținere ar fi fost stabilită în $\frac{1}{4}$ cotă parte din salariu și mai multe venituri ale apelantului, acesta ar prejudicia substanțial interesele copilului.

La 04 noiembrie 2022, prin intermediul poștei (f.d.118), Anatolie Pușcaș a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de stabilire a pensiei de întreținere pentru copilul minor în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și alte venituri.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată. Instanța de apel a reexaminat cauza ca prima instanță, și-a motivat decizia pe norme materiale din Codul Familiei incorect aplicate, totodată, normele materiale relevante litigiului în cauză nu au fost aplicate, deși constituie sediul materiei aplicate litigiului în cauză.

Din rigorile instituite de legislator, este incontestabil că ambii părinți sunt obligați să contribuie în mărime egală la întreținerea copilului minor, circumstanță menționată și asumată. Legiuitorul a stabilit prin intermediul art. 75, art. 76 Codul familiei modalitatea, cât și quantumul pensiei de întreținere pentru copiii minori în dependență de veniturile celui ce datorează întreținerea. Or, este angajat, dispune de venituri regulate, fapt demonstrat prin actele prezentate.

Recurentul a opinat că, soluția instanțelor cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor în sumă fixă în mărime de 1700 de lei lunar, nu este rațională și nici echitabilă, iar în consecință ilegală. Deși, instanța de apel a constatat în cadrul ședinței de judecată că, este angajat în câmpul muncii, a reflectat acest fapt în conținutul deciziei din 09 iunie 2022, însă nu a aplicat prevederile art.75 alin.(1) Codul familiei, dar a reiterat poziția instanței de fond, redată de către intimată în conținutul cererii de chemare în judecată prin care a invocat faptul că recurentul nu dispune de venituri regulate și a aplicat prevederile art.76 Codul familiei în lipsa

oricăror probe, limitându-se la cele invocate în cererea de chemare în judecată, fără niciun suport probatoriu. La materialele cauzei este anexată copia certificatului nr. 1105 din 11 mai 2021, copia certificatului nr.0405 din 04 mai 2022, prin care se confirmă că, începând cu luna septembrie 2020, este angajat la „Loredantrans” SRL, unde activează în funcția de conducător auto, dispune de salariu regulat, fapt ce exclude insinuările reclamantei privind lipsa veniturilor regulate și denotă caracterul ilegal al actului de justiție. Circumstanțe prevăzute de art.76 Codul familiei, ce ar face imposibilă, dificilă sau ar leza substanțial interesele uneia dintre părți încasarea pensiei de întreținere sub forma unei cote din salariu și /sau alte venituri, nici instanța de fond și nici instanța de apel nu au atestat și nici nu au reflectat în conținutul hotărârilor lor. În aceste circumstanțe este evident că atât instanța de fond, cât și instanța de apel, în mod arbitrar au aplicat prevederile art. 76 Codul familiei cu încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar și aceea disproporționată și contrară prevederilor la care s-a făcut trimitere supra, cât și celor expuse de către instanțe în conținutul hotărârilor. Deși, instanța de apel având sarcina de a verifica corectitudinea constatării circumstanțelor de fapt ale cauzei, a aplicării și interpretării normelor de drept material, nu a aplicat nicidecum prevederile art. 75 alin. (1) Codul familiei, dar a ajuns la concluzia că, instanța de fond corect a stabilit încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, fără a reflecta ca și instanța de fond, în conținutul deciziei sale în virtutea căror circumstanțe a ajuns la concluzia de a aplica prevederile art. 76 Codul familiei, nefiind clar ce a determinat emiterea unei astfel de decizii și respingerea apelului care rezultă direct din prevederile legale invocate fără a lăsa loc de interpretare. Refuzul unei instanțe de a se pronunța (...) asupra anumitor aspecte de fapt cruciale pentru soluționarea litigiului cu care a fost învestită ar putea constitui o încălcare a art.6 § 1 CEDO (Terra Woninghen B.V. împotriva Țărilor de Jos, pct. 53-5, Hotărârea CtEDO din 17 decembrie 1996).

Criticile aduse deciziei instanței de apel se referă la simpla expunere, de fapt, la înșiruirea probelor și explicațiilor, fără însă a face o apreciere judiciară corespunzătoare actului de justiție și dacă instanța și-ar fi îndeplinit această obligație, ar fi rezultat o altă soluție, decât cea pronunțată, ori practica judiciară în asemenea cazuri reflectă cu totul alte soluții. Prin urmare neaplicarea legii, lipsa argumentării judiciare de respingere a probelor ce confirmă prezența venitului regulat, aplicarea incorectă a unei legi ce nu are incidență circumstanțelor cauzei, denotă caracterul ilegal al deciziei instanței de apel.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 30 noiembrie 2022 (f.d.119) a fost expediată în adresa intimă, inclusiv avocatului Daniel Șontea și a fost recepționată la 06 decembrie 2022, conform avizului de recepție (f.d.121) de către avocat. Din adresa intimă s-a restituit instanței corespondența ca fiind nereclamată (f.d.122-123).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 09 iunie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 04 noiembrie 2022, prin intermediul poștei (f.d.118).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale către participanții la proces la data de 23 septembrie 2022, conform scrisorii, inclusiv prin intermediul poștei electronice (f.d.98). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Anatolie Pușcaș, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Anatolie Pușcaș, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă,

însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Anatolie Pușcaș.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Anatolie Pușcaș împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat